

VANCE HOČE POGAJANJA NA SREDNJEM VZHODU SPRAVITI ZOPET V TEK

Državni tajnik Cyrus R. Vance je pred svojim odletom na Srednji vzhod preteklo soboto pred Domovim odborom za zunanje zadeve izjavil, da so pogajanja za sporazum med Arabci in Izraelom "na kritični točki". Smoter njegove poti je pozvati Izrael in Egipt k novemu naporu za obnovo prekinjenih pogajanj.

WASHINGTON, D.C. — Stališče, ki ga je koncem preteklega meseca zavzel predsednik Egipta, ko je postavil za nadaljevanje pogajanj z Izraelom pogoj, da Izrael načelno pristane na vrnitev vsega junija 1967 zasedenega ozemlja, pomeni dejansko prekinitev pogajanj, ki so se začela s Sadatovim obiskom v Jeruzalemu v lanskem novembru. Na prizadevanje ZDA so bila pogajanja obnovljena pretekli mesec v neposrednih razgovorih med zunanjim ministrom Izraela M. Dayanom in zunanjim ministrom Egipta M. I. Kamelom v Leeds Castlu na Angleškem v navzočnosti državnega tajnika C. R. Vanceja.

Ob koncu razgovorov v Leeds Castlu je bilo dogovorjeno, da se bodo razgovori med zunanjima ministroma ob navzočnosti Vanceja nadaljevali ta teden na Srednjem vzhodu. V tej zvezi so omenjali glavno mesto Sinajskega polotoka El Arish. Kljub temu dogovor je Sadat v nedeljo, 31. julija, v javnem govoru izjavil, da nadaljevanje razgovorov med Dayanom in Kamelom nima nobenega smisla, dokler Izrael ne pristane načelno na vrnitev vsega v juniju 1967 zasedenega arabskega ozemlja.

Izrael je v preteklosti ponovno izjavil, da ne sprejme nobenih pogojev za pogajanje z Arabci, da pa se je pripravil pogajati o vsem. Cyrus R. Vance ima težko nalogo, ko obe strani vztrajata pri svojih stališčih in zahtevah, pri čemer računata na ZDA, da bo med krizo razrešile in odprle pot k nadaljevanju pogajanj. Obe strani trdita, da hočeta sporazum, obe izjavljata, da je ta potreben, pa tudi možen, vendar čaka vsaka na to, da bo popustila druga. Državni tajnik ZDA je dejal, da so te pripravljene posredovati in da imajo "nekaj pobud za premaganje ovir, za premostitev vrzeli in za vrnitev pogajanj na tir". Dodal je, da ne bo vzel s seboj nobenega ameriškega mirovnega načrta. Tak načrt bi rad Sadat, Izrael pa ga zavrača kot "vsipljeno" rešitev.

V čem obstoje ameriške "pobude" za obnovo razgovorov na Srednjem vzhodu, Vance ni povedal ne članom kongresnega odbora in ne novinarjem, ki so ga o tem spraševali. Na njihova vprašanja je odgovoril, da bo o tem govoril z njimi šele, ko bo po povratku s sedanjega potovanja na svojem uspehu predsedniku Carterju. Tedaj se bodo namreč šele odločili, kako bi bilo najboljša pogajanja nadaljevati.

Državni tajnik je kongresni odbor opozoril na to, da čas za doseg sporazuma na Srednjem vzhodu naglo poteka, ker postaja zlasti arabsko stran nestrpna. Ta nestrpnost se kaže v stališču Savdske Arabije, da je Sadatov poskus iskanja sporazuma z Izraelom propadel in da je prišel čas, da se vodniki arabskih držav sestanejo in sporazumejo za novo skupno pot pri iskanju rešitve spora na Srednjem vzhodu.

V Izraelu se zdi, da so ob zahtoji razgovorov mirnejši. Zunanji minister Moshe Dayan je dejal na izraelski televiziji, da "je mir veliko bližje, kot je bil pred Sadatovim obiskom v Jeruzalemu".

"Jaz ne mislim, da je iskanje miru pri kraju ali da je celo zamrznjeno," je razlagal položaj Dayan, pa priznal, da bo morda potrebno neposredna pogajanja nadomestiti s posrednimi.

Cyrus R. Vance je poletel najprej v Izrael, po razgovorih z izraelskimi vodniki, pa v Egipt, da pregleda položaj in poskusi spraviti s svojimi "pobudami" razgovore zopet v tek. To naj bi bila "posredna" pogajanja namesto "neposrednih", ki po Dayanovih besedah za enkrat niso možna.

Brezposelnih 6.2%

V juliju se je brezposelnost dvignila za pol odstotka na povprečno raven v letošnjem letu.

WASHINGTON, D.C. — V juniju je brezposelnost nepričakovano padla na 5.7%, najnižje od leta 1974. Ze tedaj so nekateri svarili, da je to izredno veliko zmanjšanje, ki verjetno ne bo ostalo dolgo. V juliju je dejanska brezposelnost dosegla znova 6.2%, desetinko odstotka nad ono v maju.

Število brezposelnih je poraslo na splošno med moškimi in ženskami, med mladoletnimi in odraslimi, izjema so le črni mladoletniki, kjer se je število brezposelnih zmanjšalo na 37 od 37.1%.

Vladni strokovnjaki trdijo, da niso izključene napake pri pripravljanju podatkov, ki jih je treba prikrojiti v skladu s običajnim nihanjem v posameznih mesecih. Za zadnje četrtletje 1978 napovedujejo, da bo brezposelnost na ravni 5.9%.

V juliju letos je bilo brezposla skupno 6.2 milijona oseb, ki bi rade delale, redno zaposlenih pa je bilo 94.4 milijona.

Brezposelnost je bila maja 1975 na 9.1%, pa se je do lani zmanjšala na povprečno raven 7%, v letošnjem februarju pa na 6.1%, kjer je povprečno od tedaj ostala.

Vietnam uporabil letala v boju s Kambodžo

BANGKOK, Taj. — Sem došla poročila pravijo, da je začel Vietnam v veliko večji meri uporabljati za napade na Kambodžo letala kot v preteklosti. V glavnem uporabljajo za te napade vojna letala, ki so jih dobili leta 1975, ko so zavzeli Južni Vietnam.

Kambodža nima vojnega letalstva, ki bi se moglo upreti Vietnamu.

Časnikar v zaporu, ker noče izdati viral!

Njegovo stališče podpira list — The New York Times, četudi mora za to plačevati vsak dan \$5,000 kazni.

NEW YORK, N.Y. — Poročevalec The New York Times-a Myron A. Farber je od preteklega petka v New Jersey zaporu, ker noče izročiti sodišču vira za svoje poročilo o smrti 13 oseb v New Jersey bolnišnici, ki bi naj jih zakrivil dr. Mario Jascalevich, glavni kirurg te bolnišnice. Ta zdravnik je pred sodiščem zaradi umora in sodnik je zahteval od časnikarja Farberja, da mu izroči svoje zapiske, da bo ugotovil, če naj bodo izročeni odvnetnikom obrambe.

Časnikar je zahteval sodnika odklonil, ker je po njegovem v nasprotju z določili 1. ustavnega dopolnila o svobodi izražanja in tiska. Trdi, da bi razkritje vira njegovih podatkov pomenilo kršenje zaupanja in otežilo, če ne naravnost onemogočilo dostop do določenih podatkov v bodoče.

Sodnik je obsodil Farberja na 6 mesecev zopora zaradi upiranja sodišču in na zapor tako dolgo, dokler ne bo dal svojih zapisov sodišču. Ker je vodstvo New York Times-a potrdilo in podprlo stališče časnikarja, je sodnik obsodil list na \$5,000 kazni vsak dan, dokler ne bo izročil ali posredoval izročitve zahtevanih zapisov.

Časnikar Farber in vodstvo lista sta vložila priziv na višje sodišče, ki je določilo zaslišanje o tem za 18. september. Poskus začeti kazni odložiti do odločitve priziva potom članov Vrhovnega zveznega sodišča ni uspel. Zastopnik lista The New York Times je izjavil, da bo šel v boj za pravice 1. ustavnega dopolnila vse do najvišjega sodišča.

Od vseh strani

CHICAGO, Ill. — Na tukajšnji trg dovajajo sveže pridelke iz 32 držav naše dežele.

Vremenski prerok

Pretežno oblačno z dežjem in nevihtami. Najvišja temperatura okoli 78 F (26 C).

Jugoslovani kaznujejo Trst zaradi volitev?

TRST, It. — Jugoslovanska carina je začela s podrobnimi pregledi na vseh mejnih prehodih okrog Trsta, tj. v Sežani (iz smeri Ljubljane), na Pesku (iz smeri Reka) in na Skofljah (iz Kopra in Istre). Pregledujejo natančno potne liste in nadzirajo iznos denarja, s čimer povzročajo na prehodih dolge zastoje vozil, katerih vrste segajo kilometre daleč.

Učinek v tržaških trgovinah se precej pozna. Posli so v nekaj tednih padli za polovico. Trgovine ne najemajo več pomožnega osebja zaradi navala jugoslovanskih kupcev ob koncu tedna. Jugoslovanski kupci se preusmerjajo proti Gorici in Furlaniji, kjer pa trgovina doslej ni bila pripravljena za njih posebne želje. Kupujejo zlasti znane hlače kavbojke, da jih potem preprodajajo drugim, zlasti vzhodnoevropskim turistom v Jugoslaviji. Ob silnem upadu prodaje v Trstu, ne le kavbojk, ampak tudi avtomobilskih de-

lov, zlata, ur in drugega so začele v krizo mnoge tovarne v Venetu, Emiliji in celo Toskani, ki so doslej izdelovale za tržaško tržišče.

Ko so se časnikarji pozanimali o nenadni spremembi jugoslovanskega zadržanja na meji pri jugoslovanskem konzulatu v Trstu, jim je konzul Kante odgovoril, da ne gre za časne, ampak za trajnejše ukrepe z namenom, preprečiti tihotapljenje tujih valut in blaga, s katerim se zadnji čas ukvarja veliko številno mladih in mnogo študentarje. Na odgovornem mestu v Beogradu pa so rekli, da nikakor ne gre za posledico volitev v Trstu, na katerih je zmagala "Tržaška lista", ki je naperjena proti Osimskemu sporazumu, češ da je to povsem notranja italijanska zadeva.

Tu gre seveda za diplomatsko govorico; časovno sovpadanje izida občinskih volitev v Trstu in jugoslovanskega ukrepanja

Papež Pavel VI. umrl

Sinoči ob 9.40 po rimskem času je umrl zadet od srčne kapi v Castel Gandolfu, letnem bivališču papežev v Albanskih gorah, 15 milj južno od Rima, papež Pavel VI. Na Petrovem prestolu je vladal Katoliško cerkev dobrih 15 let. Svet je pokojnega papeža Pavla VI. poznal po njegovem prizadevanju za mir, razumevanje med krščanskimi cerkvami in za socialno pravičnost.

SV. OČE PAVEL VI.

RIM, It. — Papež Pavel VI., 262. papež, je mrtev. Umrl je sinoči ob 9.40 zadet od srčne kapi, ki ga je zadela, ko je pristostoval verskemu opravilu, katero je v njegovi sobi v letnem bivališču Castela Gandolfo opravil njegov privatni tajnik Don Pasquale Macchi. Neposredno potem, ko je sv. očeta zadela kap. so mu podelili poslednje olje, zakrament za umirajoče. Skušali so ga rešiti s tem, da so ga dali v respirator, toda že dolgo bolehnemu in telesno šibkemu je odpovedalo srce. Včerajšnja kap naj bi bila stvarno že tretja. Dve manjši sta ga zadeli preje v letošnjem letu.

Pavel VI. je bil na Petrovem

prestolu od 30. junija 1963, torej dobrih 15 let. Umrl je v starosti 80 let, v septembru bi jih dopolnil 81. Rojen je bil v Bresciji kot drugi sin v družini z več otroki in je bil več let v vatikanskem državnem tajništvu, predno je bil imenovan za nadškofa v Milanu. Tam se je prizadeval za prenoovo verskega življenja in za socialno pravičnost v času, ko so komunisti v tem industrijsko najbolj razvitem delu Italije podžigali razredni boj.

Četudi njegovo zdravje ni bilo posebno trdno, je bil po smrti papeža Janeza XXIII. izbran junija 1963 za njegovega naslednika. Predno je težko breme vodstva Katoliške cerkve prevzel, je svojemu osebnemu zdravniku dejal, naj mu pove odkrito, ali je kdaj opazil kako spremembo v njegovem telesnem ali duševnem stanju, ki bi mogla škodovati njegovi sposobnosti vršiti njegovo nalogo.

Giovanni Battista Montini je kot Pavel VI. prevzel vodstvo Katoliške cerkve po koncu prvega zasedanja drugega vesoljnega cerkvenega zbora v Vatikanu. Tega je pozval k zasedanju njegov prednik Janez XXIII. v želji, da spusti v Cerkev "sveži zrak". Pavel VI. je vesoljni cerkveni zbor vodil k uspešnemu koncu in nato izvedel njegove sklepe. Prizadeval se je, da bi različne struje in težnje v Cerкви ohranili v dopustnih mejah, obdržal cerkveno edinstvo.

Tekom Pavlovega vodstva Cerkev je bila oblika sv. maše, v rabi od Tridentinskega cerkvenega zbora v 16. stoletju, delno prirejena novemu času, latinščina je bila pri tem opuščena in sv. mašo poslej berejo po

vsem svetu v domačih, ljudskih jezikih. Dopustil je tudi razne spremembe v pogledu spremljanja sv. maše s petjem in glasbo.

Cerkev je v času umrlega sv. očeta, ukinila obvezni drždek od mesa v petkih in post kot sredstvo pokore močno omilila. Ostal je v glavnem kot obveznost le v 40 dneh pred Veliko nočjo kot priprava na ta praznik.

Veliko se je Pavel VI. prizadeval za zblizanje in združitve različnih krščanskih cerkev, zlasti katoliške in pravoslavne. V ta namen se je sestal v Jeruzalemu z vodnikom pravoslavne cerkve carigradskim patrijarhom Atanagorom leta 1964. To je bilo prvo srečanje papeža s carigradskim patrijarhom od leta 1439.

Pavel VI. je ukinil listo prepovedanih knjig (indeks) in čivil diakonat kot posebno stalno obliko, ko je nastopilo po manjkanje duhovnikov.

Papež Pavel VI. je bil prvi papež, ki je po letu 1809 potoval izven Italije in prvi, ki je uporabljal za svoja potovanja letalo. Tekom devetih potovanj iz Italije je obiskal Sveto deželo, Indijo, New York v ZDA, kjer je govoril v Združenih narodih in opravil sv. mašo v Yanke stadionu v navzočnosti preko 90,000 ljudi. Portugalsko, Turčijo, Kolumbijo, Svico, Ugando in Filippine.

Devet dni žalovanja,

nato volitev novega papeža

Po starem redu bo za umrlim vodnikom Katoliške cerkve devet dni uradnega žalovanja, nato pa se bo najkasneje 15 dni po njegovi smrti sestal kardinalski zbor v konklave v Sikstinski kapeli v Vatikanu k volitvi novega Petrovega naslednika.

Vodstvo cerkvene uprave je do izbora novega papeža v rokah vatikanskega državnega tajnika Jeana kardinala Villota.

Po postopku za volitev papeža, ki ga je dopolnil umrl Pavel VI. leta 1970, se udeležijo volitve novega papeža vsi kardinali, ki še niso prešli 80 let starosti. Takih je sedaj 116, med tem ko je 14 starih nad 80 let in zato nimajo pravice udeležbe pri volitvi.

Verjetno Italijan

Papež je rimski škof, zato so bili v preteklosti na tem položaju pretežno Italijani, četudi volitev papeža kake druge narodnosti ni izključena, saj jih je nekaj bilo v preteklih stoletjih na Petrovem stolu.

Od sedanjih znanih cerkvenih vodnikov smatrajo za najbolj verjetne kandidate kardinala Feliceja, 67 let starega predsednika Vrhovnega cerkvenega sodišča, ki je bil glavni tajnik vesoljnega cerkvenega zbora Vatikan 2., kardinala Baggio, 65 let starega načelnika Pax kongregacije škofov, kardinala Bellija, 57 let starega nadškofa v Florenci, osebnega prijatelja in varovanca pokojnega Pavla VI.

Dopisujte v Ameriško Domovino, sporočajte vse zanimive novice o rojakih v svojih naselbinah!

K. G.

Iz Clevelanda in okolice

Izredni dar—

Zvesti naročnik našega lista g. Franc Slemc, 1001 E. 72 Pl., je daroval \$20 v tiskovni sklad Ameriške Domovine, ker mu je njen nadaljni obstoj zelo pri srcu. Najlepša hvala!

Pozdrave pošiljajo—

Iz lepe, sončne Slovenije pošiljajo prisrčne pozdrave vsem sosedom na Tibbets Road v Chesterlandu, vsem prijateljem in znancem Tone, Ljudmila, Miriam in Rudi Skrlj.

Ne bo seje—

Klub slovenskih upokojencev na Holmes Avenue ne bo imel seje to sredo, 9. avgusta. Seja je bila odpovedana zaradi federacijskega piknika na SNPJ farmi. Namesto na sejo, pridite na piknik, vabi odbor.

Popravek—

Podružnica št. 25 SZZ ima svojo sejo jutri, v torek 8. avgusta in ne v sredo, kot je bilo poročano. Seja se bo začela ob pol dveh popoldne v društveni sobi svetovidskega auditorija. Vse članice in prijatelje vabljeni!

Zadnje vesti

EASTMAN, Que. — Včeraj so potegnili iz jezera avtobus z 39 trupli onih, ki so se vračali v soboto v zgodnji uri domov s posebej za nje pripravljene gledališke predstave. Večji del so bili to duševno zaostali in telesno pohabljeni s svojimi spremljevalci. Skupno je bilo v avtobusu 48 oseb, utonilo jih je 41. Do nesreče je prišlo, ko so avtobus odpovedale na klancu zavore in je zdrvel na ovinku, ko ni mogel zaviti, naravnost v jezero.

MOSKVA, ZSSR. — Pravda je obdobja LR Kitajsko pripravljana na tretjo svetovno vojno in ščuvanja proti dententi.

LONDON, Vel. Brit. — Vlada je poslala bataljon vojaštva, posebno izvežban za obvladovanje izgradov, v Belfast v Severni Irski, da bi v slučaju potrebe sodeloval pri vzdrževanju reda, ko pričakuje za oblebnico začelja sedanjega boja med katoličani in protestanti, povečanje napetosti.

JERUZALEM, Izr. — Državni tajnik Vance bo po razgovorih s predsednikom vlade Izraela Beginom včeraj in danes odletel v Egipt na razgovor s Sadatom.

V Moskvi obsojena časnikarja iz ZDA sta plačala globe

MOSKVA, ZSSR. — Sodelavec The New York Times-a Craig R. Whitney in sodelavec The Baltimore Sun Harold D. Piper sta plačala globe in sodne stroške, skupno blizu \$3,500, na katere sta bila obsojena zaradi "obrekovanja" sovjetskega radia in televizije v svojih listih.

Obsojena sta bila na prekle svojih poročil, kar pa sta onadva in njuna lista odklonila. Ko je potekel rok za objavo prekllica, ju je moskovski sodnik kaznoval s po \$72.50 (50 rubljev) in jima podaljšal dobo za objavo prekllica za pet dni, pa ju istočasno svaril pred težjo kaznijo, če se ne bosta sodišču pokorila.

NAROČNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$30.00 na leto; \$15.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$30.00 per year; \$15.00 for 6 months; \$8.50 for 3 months

Friday Edition — \$10.00 for one year.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 112 Monday, Aug. 7, 1978

Neuvrščeni so zborovali

Zadnji teden julija so v Beogradu, glavnem mestu SFR Jugoslavije, zborovali zunanji ministri neuvrščenih držav. Zborovanje je bilo živahno, polno ostrih in zagriženih razprav, ki so kazale, da je med neuvrščenimi veliko razlik, kar je sicer splošno znana stvar.

Skupina neuvrščenih držav je nastala pred nekako dvimi desetletji, ko so se tedanji državni vodniki Nehru v Indiji, Sukarno v Indoneziji, Naser v Egiptu, Krumah v Nkrumah v Gani in Josip Broz Tito v Jugoslaviji odločili ostati izven obeh blokov držav, ameriškega in sovjetskega. Ameriški je bil tedaj veliko močnejši in zlasti gospodarsko veliko pomembnejši. V Združenih narodih je v onih dneh Zahod popolnoma prevladoval, s Sovjetsko zvezo so glasovale samo njene satelitske države, države Latinske Amerike so trdno stale z Zahodom pod vodstvom ZDA.

Nehru, Sukarno, Naser, Nkrumah in Tito so bili uradno neuvrščeni, njihove države dejansko niso bile povezane z nobenim od obeh blokov, toda ni mogoče reči, da niso bile enemu od njih bolj naklonjene kot drugemu. Najbolj neuvrščena je bila Nehrujeva Indija, po številu prebivalstva druga največja država na svetu, takoj za LR Kitajsko, ki je prav tedaj začela kazati večje zanimanje za mednarodno politiko.

Indonezijski Sukarno se je prvi zbližal z LR Kitajsko in v Bandungu so bila določena ob sodelovanju Ču Enlaja načela za sodelovanje in mirno sožitje med neodvisnimi državami Azije, ki so bila kasneje raztegnjena tudi na Afriko.

Egipt pod Naserjem je sodeloval z Zahodom, pa se okrenil proti Sovjetski zvezi, ko mu je ta nudila pomoč pri gradnji velikega Asuanskega jezusa, ki jo je Zahod odklonil. Naser je začel dobivati na veliko orožje iz Sovjetske zveze. To je bil za Moskvo tedaj velik uspeh, ker se ji je posrečilo preskočiti zid, katerega je proti njej na Srednjem vzhodu zgradil ameriški državni tajnik v "bagdadskem paktu".

Ce je bilo tedaj težko govoriti o Egiptu pod Naserjem, je bilo še težje govoriti o neuvrščenosti SFR Jugoslavije pod Titom. Da je bil ta s srcem v Moskvi, o tem ni nihče dvomil in Tito tudi sam tega ni tajil. On se je nanašal na Zahod samo za to, ker je moral tam iskati pomoči proti Moskvi. To je tudi skozi leta v obilju prejemal.

Neuvrščeni so se prvič zbrali na skupen posvet v Beogradu leta 1961. Med njimi je bil tedaj celo tudi abesinski cesar Hajle Selasije. Ta konferenca je pokazala, da so neuvrščeni bližje Sovjetski zvezi kot ZDA, kar so v Washingtonu vzeli glasno in z ugovori na znanje.

V naslednjih letih je število neuvrščenih držav rastlo, njihova neuvrščenost pa je postajala še bolj dvomljiva. Celotek res nevtralna Indija se je v času vlade Indira Gandhi očitno in odločno premaknila k Moskvi in z njo celo sklenila posebno zavezniško in prijateljsko pogodbo.

Na zadnjem zasedanju neuvrščenih v Beogradu pretekli mesec je bilo neposredno in posredno zastopanih 113 držav, samih pripadnic Tr tretjega, nerazvitega sveta. Tito je v otvoritvenem govoru poudaril potrebo po ohranitvi neuvrščenosti in na tem načelu povezanih držav kot skupnosti, ki naj se okrepí s tem, da bo ta načela čim bolj dosledno izvajala.

Skupina neuvrščenih je bila med tem razdeljena med one države, ki so po svojih stikih, gospodarskem in drugem sodelovanju bližje ZDA, v države, ki so na kak način povezane s Sovjetsko zvezo, in na one, ki so v glavnem res v sredi in neuvrščene.

Ta razdeljenost se je pokazala tekom konference v tem, da so si posamezne države teh skupin ostro nasprotovale. Tako so zahodno usmerjene prijemale Kubo zaradi njenega poseganja v Afriko, jo označevale za orodje Sovjetske zveze in ji zanikale pripadnost v skupino neuvrščenih. Izjavile so se zato proti temu, da bi bila Kuba prihodnje leto gostitelj konference vodnikov neuvrščenih držav v Havani. Nekatere države so kar očitno povedale, da se take konference v Havani ne bodo udeležile, če ne bo dotlej Kuba bistveni del svojih vojaških sil v Afriki umaknila domov.

Zastopnik Kube je seveda vse te očitke trdo zavračal in zatrjeval, da ima Kuba polno pravico nuditi tudi vojaško pomoč državam, ki jo za to prosijo. Pri tem je dobil podporo Etiopije, Alžirije, Vietnama in še nekaterih.

Udarila sta se na konferenci tudi zunanja ministra Kambodže in Vietnama, med katerima je v teku obmejnaja vojna vse od spomladi 1975.

Nesloga je bila med neuvrščenimi tudi v pogledu Srednjega vzhoda in v načrtu novega gospodarskega reda, v okviru katerega naj bi gospodarsko razvite države

v večji meri pomagale k hitrejšemu razvoju revnim in zaostalim.

Resolucije, ki so jih v Beogradu neuvrščeni po trdih pogajanjih in kompromisih sprejeli, ne pomenijo dosti. Njihov cilj je bil ohraniti videz skupnosti, ki v resnici ni nobena skupnost več, ker njeni člani tiščijo vsak v svojo smer.

BESEDA IZ NARODA

Od kresnic do sv. Jakoba in malce čez ...

NEW YORK, N.Y. — Nad glavje današnjega mojega zapisa je vsekakor časovno mišljenje in vzeto iz življenja njujorskih Slovencev, ki so strnjeni tesneje okoli slovenskega Sv. Cirila na Osmi, in onih, ki sestavljajo slovensko srenjo na Njujorskem.

Sele, ko sem zapisal besede nadglavja: Od kresnic do sv. Jakoba in malce čez ..., mi je misel preskočila iz časa v prostor na Slovenskem. Vendar nimam s svojim pisanjem nikakršnega Frana Levstika namena da bi napotke za naše pisanje dajal, kot jih je on nam dal pred stoletjem in čez v svojem spisu: Potovanje iz Litije do Čateža.

Jaz nimam namena prehoditi ob Savi na Slovenskem od Kresnic do Sv. Jakoba in malce dlje, ampak nekaj povedati iz življenja "slovenske njujorske srenje, od dneva sv. Janeza Krstnika pa do danes, ko smo že šest dni po sv. Jakobu.

To je čas, ko smo doživljali pasje dneve na Slovenskem na polju ob pospravljanju dozorelega žita: ječmena, pšenice in rži, ko so semena ajde ter repe padala v nanovo zoro in razrahljano plodno zemljo, ko so čebelarji stiskali med iz satovja in čebele namenjali za novo pašo ...

Pa to je tudi čas, ko pasji dnevi vise v ozračju nad Njujorškim, ki učinkujejo na življenje njujorskih Slovencev in se posledica tega očituje pri nedeljskih obiskih slovenskega Sv. Cirila na Osmi. Slovenska srenja v kar nekam izpuhti v tem času, izpari in se spet stisne v sapicab in hladu septembrskih dni ... In spet pokažemo nekaj življenja v svojem malem prostoru za svoje notranje samozadovoljstvo.

Kaj velikega trenutno njujorski Slovenci ne zmoremo. To se je pokazalo prav očitno ob Slovenskem festivalu v Fairfieldu, Conn., na zadnjem junijsko nedeljo, dan po sv. Janezu Krstniku.

Resnica je le, da smo njujorski slovenski srenjčani s svojo številno prisotnostjo izdatno povečali obseg gledalstva in navdušenja, ki je ogrevalo nas in predvsem nastopajočim Fairfielda, Chicaga in Clevelanda.

Njih žrtvovanja in napori za ohranjanje živga narodnega čutenja in dejavnosti so budili v nas navdušenje, v njih pa moči zmogljivosti za ustvarjanje in poustvarjanje. Z našim navdušenjem smo nastopajočim dali novih sil in pa priznanje za vse njihove dosedanje in bodoče žrtve za ohranjanje živih narodnih srenj po Ameriškem, da bomo mi, kroničarji še imeli kaj posla z zapisovanjem življenja in da nas ne bodo nasledili že zgolj samo zgodovinarji.

Na tem lepem festivalu, kakršnega bi delavni člani slovenske srenje v Fairfieldu, kot mi zatrjeval tega dne g. Jožef Visinski, radi organizirali vsako leto, so čast naše njujorske srenje reševale tri pevke z organistom. Lepa misel in še lepša volja za nadaljnja žrtvovanja pri ohranjanju narodnega duha in tradicij na tem vzhodnem predelu Ameriškega.

Drugi dan po tem lepem narodnem dogodku, ki je omogočal, da nas je del tujstva obudoval, ker Sv. Križ je zdaj teritorialna fara, sem v AD zapisal: "Koliko skrivnostnih semen je padlo v naše duše in naša srca, koliko od njih bo za zmeraj v nas vzkliklo in nas prerodilo ..."

G. Visinski mi je potrdil, da delovni odbor, ki je opravil vse tehnično in fizično delo priprav in oskrbe, je doživel v svojem uspehu seme preporoda. In ali je nam, njujorskim srenjčanom, ta čudovit dogodek dal nekaj skrivnostnih semen večjih pobud in naporov v tej naši danosti, ki jo moramo živeti in preživeti, dokler nam nekaj lepši dan spet ne vziđe ...

Vendar za ta lep dogodek smo mi, njujorski srenjčani, žrtvovali nedeljski dan življenja pri slovenskem Sv. Cirilu. Cerkvica ob desetih je bila skoraj prazna, ko je naš počitniški kaplan č. g. Janez Gril prvič maševal v slovenski cerkvi na tujem. In on nam to poletje pasje dneve na Osmi odganja, ko se nam razdaja v liku novega slovenskega duhovnika s prečiščeno in poglobljeno vero. Njegove pridige so preproste, toda življenjsko globoke, kar jih zna potegniti iz zdajšnjega vsakdana.

In menda prav zaradi njegovega "kaplanovanja" so bile vse nedelje v času od kresnic do sv. Jakoba in malce čez kar lepe prti njegovi deseti maši. Še večerajšnja, zadnja v juliju, je bila čedno, čeprav je nekaj stalnih obiskovalcev — Klezin, Ravnikarjevi, Zupancicevi in Vodlanovi — med tednom odšlo na Slovensko. Po obisku kar čedna, ko so prišli naši Dolenjci. Gospod Janez je namreč doma iz Dolenjskih toplic, a predno je odšel na doktorski študij v Rim, je kaplanoval v Kranju. V prostem času se zna vključiti v krog naših mladih, ki se je v juliju povečal za enega člana, ko se je Marjanci in Vinku Burgarju rodil prvi sinko, kateremu bodo pri krstu dali ime Pavel.

Seveda kor pa je večeraj občutno trpel, posebno ki je med tednom odšla nazaj na Slovensko ga. Marija Nanut, izvrstna pevka, ki je s svojim polletnim sodelovanjem v naši cerkvi pomagala organistu Franju dvigniti raven prepevanja. Še na festivalu je s svojo hčerko Dominiko Longo in Marinko Zupancicevo reševala čast naše njujorske slovenske srenje. In večeraj je ga. Dominika z organistom reševala čast kora sv. Cirila, ko smo jo slišali solo in v duetu z organistom Franjom.

Ni kaj veselega ni, če v naši mali narodni skupnosti Rojenici za petami sledi Smrt, posebno še, če je bolj delavna, kot so pa Rojenice.

In tako se je zgodilo, da nam je bilo veselo oznanilo, čestitke Marjanci in Vinku Burgarju ob rojstvu sinka Pavla, dopolnje no s temno vestjo: v četrtek, 13. julija, je umrl zadet od srčne kapi Tone Crnkovic, sin pokojne Fani in Antona. Jutri bo pokopan.

Tone Crnkovic je bil fant morja, delal je v trgovski mornarici. Nekaj let je živel že v pokoji. Svoj dom je imel v New Hyde Parku na Long Islandu. Slovensko cerkvico je šezmeraj skromno podpiral, čeprav jo je njegova mati močno in je sam tej cerkvi veliko pomagal v letih njene največje duhovne in moralne stiske, ko je to vladal spor in so jo "domovinci" zapustili. Takrat se je pri naši cerkvi ustanovilo društvo BLEJ, ki je skrbelo po odhodu "Domovine" v Brooklyn za petje in igre ter veselice na Osmi. Umrl Tone Crnkovic je pel in igral v teh letih.

Ta težka leta Sv. Cirila na

Osmi je pomagal premagovati tudi znani dr. Andrej Kobal. On jih je težko priti do jasnega v farni zgodovini. In tako v Kobalovih spominih: Svetovni popotnik, I. del — sem na strani 186: "Tujcem" so ledile vesele loigre: "Denar" v treh, "Plehar" v štirih in "Društvo in družina" v treh dejanjih, vse tri iz življenja Slovencev v Ameriki in spisane tako rekoč po potrebi, kadarkoli je dramsko in pevsko društvo "Bled" v New Yorku hotelo uprizoriti kaj novega."

Priloga C k tej knjigi je ponatis poročila o igri "Plehar", ki je bilo v AS objavljeno 6. marca 1934 in tam berem: "Rudar-sko skupino, ki je važna zlasti v tretjem dejanju, ko se razgali vir "pleharjevega" bogastva, so predstavili g. Vinko Ovca, Louis Vesel in Anton Crnkovic ..."

Vsled tega je tudi župnik oče Richard šel kropit umrlega Toneta Crnkovica v soboto zvečer in opravil molitve. Precej starih znancev se nas je srečalo z vrstniki umrlega.

Pokopali so ga na Pikelawnu na Long Islandu. V petek, 21. julija, pa so iz Masapique, L.I., pripeljali na pokopališče sv. Trojice v Brooklynu umrlo Marijo Sitar, ki je včasih živila v Ridgewoodu in nekaj časa v East New Yorku, Brooklyn, kjer je pred leti umrl njen mož. Umrli je živila pri hčeri, nekaj let oслеpla in je bila stara 96 let. Včasih je bila tudi faranka in obiskovalka slovenskega Sv. Cirila na Osmi.

Torej v dnevih od kresnic do sv. Jakoba in malce čez je fara toliko zgubila, kot je pridobila, njujorska slovenska srenja pa je življenjsko več zgubila, kot pridobila.

Tone Osovnik

Romanje Oltarnih društev v Lemont

CLEVELAND, O. — Osebe, katere gredo v soboto, 12. avgusta, z Zvezo Oltarnih društev k Mariji Pomagaj v Lemont, naj bodo pravočasno na določenih mestih: in sicer: Od Sv. Lovrenca na East 80th cesti ob 5. uri zjutraj; od Sv. Kristine na 222 in Miller Ave. pri Sunoco Gas Station ob 6.15 zjutraj; od Marije Vnebovzete na Holmes Ave. pri cerkvi ob 6.15 zjutraj; od Sv. Vida na St. Clair in 62. cesti ob 6.30 zjutraj.

Okoli 7. ure se vsi skupaj s tremi busi odpeljemo s St. Clairja in 62. ceste proti Lemontu. Vrnemo se 14. avgusta okoli 6. ure zjutraj.

Mary Marinko

Misijonski piknik v Milwaukeeju je krasno uspel

MILWAUKEE, Wis. — V nedeljo, 23. julija, je bilo v Triglavskem parku, kakor včasih doma na zeganjski dan. Ni bilo samo piknik, bil je praznik.

"Bil je dan, ki ga je naredil Gospod. Po sobotnem dežju in oblačni noči se je razvil čudovito lep, sončen dan. Poleg domačih misijonskih prijateljev so v Park prišli prihajati še prijatelji iz Chicaga, Joliet, Waukegan, Racine in od drugod. Srečali smo celo znanke iz Clevelanda in Indianapolis. Vse pa je presenetil obisk glavne tajnice MZA gđe. Sonje Ferjan, ki je prihitala med nas že v soboto pred piknikom iz Monclairja, N.J.

Ko se je tisto nedeljsko dopoldne malo pred enajsto uro glasil zvonček, znak, da se bo pričela maša, so se ljudje hitro zbrali na lepo urejenem in okrašenem prostoru parka pred kapelo svetih bratov Cirila in Metoda. Vse navzoče je lepo pozdravil član odbora MZA in izrekel dobročelico. Zbrani pevci so zapeli in k oltarju je pristopil misijonski dobrotnikom in primisijona lazarist g. Ivan Jan iz Toronta in prišel brati sv. mašo. Imel je tudi lepo pridigo o po-

menu lajičnega dela v pomoč našim misijonarjem in misijonar-kam, ki širijo Kristusov nauk med pogani po vsem svetu. Berila je prebral F. Rozina, ministriral pa je Seveřev sinko. Med mašo je večina navzočih pristopila k obhajilu. Na koncu maše so pevci zapeli še prelepo pesem: "Marija skoz življenje vodi srečno znaš ... "Sledile so petelitanje Matere Božje, ko je k mikrofону pristopila gđe Sonja Ferjan in s prijetno nežnim glasom nagovorila zbrane: Čast mi je, da morem biti med vami na današnji misijonski prireditvi. To je OSMI Misijonski piknik po vrsti. Ob tej priložnosti vam želim izročiti pozdrave ustanovitelja naše MZA, misijonarja Rev. Charla Wolbanga, pozdrave glavnega odbora MZA in vseh sodelujočih MZA odsekov, pa tudi pozdrave vseh slovenskih misijonarjev širom sveta, kateri so v duhu in s molitvami z nami, prav posebno na današnji dan. Mnogi so bili naprošeni, da vas z molitvami spremljajo v pripravi za uspeh in žegen božji pri vašem delu in lepo vreme.

Po koncilskih smernicah Vatikana II zelo poudarjajo sodelovanje laikov v Cerkvi, zato se od nas vseh pričakuje, da misijonarje podpiramo z molitvijo in gmotnimi sredstvi. DANES BOMO STORILI OBOJE. Sveta maša bo združena molitev in Jezusova daritev, kateri pridružimo svoje; in misijonski piknik katerega darovi bodo za misijone. Kajti ves svet je naš misijon in mi vsi misijonarimo v njem. Vsek po svojih možnostih in talentih. Vsak lahko dobro dela in moli za uspešno delo misijonarjev za rast Kristusovega Kraljestva. In prav tako smo se tudi mi danes zbrali, da bi pridonesli nekaj žrtve k delu in rasti Misijonske Cerkve.

Le pomislite, iz male neznamke se je razraslo pšenično zrno in delo MZA se je v 26 letih razširilo v veliko MZA družino, katere del ste tudi vi. Če pogledamo samo na 8-letno delo našega MZA odseka vidimo, kako očividno je božji žegen. Vedno več je misijonskih prijateljev in sodelavcev med nami, vsako leto tudi več materialne pomoči ustvarite za pomoč ubogim in misijonarjem.

Takole je napisala predsednica Mrs. Mary Coffeltova 27. junija 1978 duh. voditelju MZA. "Pripravljamo se na skromen misijonski piknik, ki naj bi bil podobno čimbolj našim v Triglavskem parku. Pripravili bomo malico, prodajo peciva in kakšne slovenske igre. Vse bo tokrat preprosto. Z mnogimi sem govorila. Dohodki piknika bodo namenjeni za najbolj potrebne misijonarje. Vsak začetek je težak. Ob takih prireditvah navadno posamezniki najraje svoj osebni dar žrtvujejo za misijone. In drugič to je veliko lažje in boljše. A začetek je tu, najvažnejše pa je širjenje misijonske miselnosti."

Tudi tukaj velja: pšenično zrno se je razraslo in daje obilen sad. Ne samo materialno, kajti molitev in žrtve se ne da napisati, te gredo v božje zakladnice, jih ne uničita ne molj ne rja.

Dragi moji misijonski sodelavci in prijatelji! Brez dvoma božji duh veje, kjer hoče in kakor hoče. V mnogih misijonsko čudeti dušah požrtvovalnost raste in ljubezen Kristusova priganja, da nobena žrtve ni pretežka, delati dobro in pomagati ubogim in potrebnim.

Pred nami je nov dan, dan, ki ga še ni bilo, v njem bomo Boga hvallili in skušali kaj dobrega storiti.

Vsak dan je novo poglavje v knjigi našega življenja, naj bo tudi ta naš nov dan pri sodelovanju v misijonski Cerkvi in ko žrtvuemo za druge, tudi sami duhovno rastemo, smo srečni, ko moremo srečo posredovati drugim.

In še pristrčna zahvala vam vsem, odbornikom MZA odseka, vsem požrtvovalnim dušam, misijonskim dobrotnikom in primisijona lazarist g. Ivan Jan iz Toronta in prišel brati sv. mašo. Koli sodelovali, žrtvovali čas in imeli je tudi lepo pridigo o po-

dobro voljo za uspeh tega piknika!

Drugi del dneva — pravi piknik — se je pričel z običajnim, dobro pripravljenim kosilom: na raznih pečenimi piščanci in domačimi pečenicami s krompirjem, solato in kavo. (Piščanci so vsakoletno velikodušno darilo g. J. Dragana). Med kosilom so ljudje še vedno prihajali in tudi kasneje. Med drugimi so prišli tudi župnik sv. Janeza p. Jeron Sellak, p. Beno Korbič in prof. Jože Gole s sorodniki. V prijetni družbi je čas hitro potekal. Okrog četrte ure se je pričela delitev dobrot, ki sta jo vodila Marica Kadunc in Jože Mursec. Vsem glavnim odbornikom so bili poslani pozdravi.

Prvič smo tokrat imeli pri roki zvočne naprave, ki jih je oskrbelo društvo Triglav. Tehnično delo sta opravila člana Triglava Albert Zigoy in Jože Kunovar. Prireditve misijonskega piknika so oglašali: cerkev sv. Janeza, Slov. kulturna radio ura in AM. Glavno tezo dela so nosili: predsednica MZA Mici Coffelt, gl. štab kuhinje, Leni Limoni in Minka Mejač, pečenje piščancev: Janez Limoni in Ivan Bambič z vrsto pridnih pomočnikov in pomočnic. Baro, je oskrbel in vodil F. Mejač s četo mladih točeval. Mnogo pridnih rok je prišlo za delo, mnogo bi jih še lahko, ki bi preobremenjene razbremenili. Čistega donosa je bilo 2,436 dolarjev.

Vsi, ki so s svojim delom, darovi in prisotnostjo kakorkoli doprinesli k velikemu uspehu misijonskega piknika, če niso tu zapisani, pa so zapisani v knjigi dobrih del za večne čase. Naj dobri Oče, ki vodi naša dejanja, vsem čilo povrne!

Družino Janeza Bohteta v Milwaukeeju so obiskali sorodniki iz Slovenije in skupaj posetili naš misijonski piknik v Parku. Prav tako so na piknik pripeljali sestre Pauli Bosner in Mary Turk svojega brata Toneta, ki je pri njih na obisku iz Rogaske Slatine. Vsem kliče mo: Dobrodošli v tej lepi deželi Ameriki!

Z Mejačevimi, pri katerih je bil gost, se je v Parku oglašil rev. Jože Gregor C.M. iz Pamppe, Texas. Lepa hvala za obisk! Pri svoji sestri Marici Rozina in družini je na obisku in počitnicah njen brat rev. Ivan Jan CM iz Toronta. Dobrodošel med nami! Pri Mejačevih so imeli obiske iz Kanade in sicer Minkino sestro z možem g. Jarčem in brata Vinka, Jakoba z ženko Milko in najmlajšim sinom. Srečaličali so se v Parku s mnogimi prijatelji in znanci. Vsi smo jim želeli prijetno bivanje med nami.

V nedeljo, 20. avgusta, bo v Parku Triglav športni dan in piknik. To je že tradicija. Ob enajstih dopoldne bo pri kapeli sv. maša, popoldne dobro kosilo, nato pa športne tekme.

Na prireditve vabimo vse naše prijatelje, da se z nami razveselijo in v senzi starih hrastov posede ali pa pod takom "Veseli Slovencev" iz Sheboygana zavrtje v hitrem kraku polke in valčka. Preskrbeljo bo seveda tudi za dobro voljo, za kar bodo skrbeli mladi točaji pri bari.

Ne zamudite te lepe prilike in pridite!

F. Rozina

Spet "Life"

Oktober bo v New Yorku porovno začela izhajati revija "Life", ki so jo konec leta 1972 ukinili zaradi izgube. Za razliko od nekdanjega tednika bo mesec "Life" izhajal enkrat na mesec. Format in vsebina bosta taka kot prej, na velikih straneh bo obilica fotografij najbolj znanih fotoreporterjev. V svojih najlepših časih je ta revija izhajala v nakladi 8.5 milijona.

Če vam je Ameriška Domovina res pri sreč, pridobivajte nove naročnike!

Moji zbori

(Nadaljevanje)

Ze mnogo let pred tem je prišel na sodišče v Novem mestu njegov sin Vladimir Foerster, ob času očeve smrti višji sodni svetnik na okrožnem sodišču. Bil je samski, stanoval je v lepem stanovanju v sodniški stanovanjski hiši mestne občine sredi mesta. Čisto svojevredni človek je bil, že prileten in v obnašanju in kretanju prava posebnost. Moj prijatelj Stanko od okteta je vedel marsikaj o njem in je v veseli družbi razdrl zanimive anekdote o njem. Trdil je Stanko med drugim, da mora biti sodnik Foerster sestavljen iz samih drobnih koščkov, med seboj zpletenih, ki se kaj lahko sesujejo in združijo, če bi se mož prehitro gibali, ali posebno če bi se sunkoma obrnili. Zato hodi počasi in previdno, če v bližini nekaj zagleda ob svoji strani, se ustavi, nato se scela obrne in stvar temeljito premotri. Spominjam se, da sem ga tudi sam videi hoditi po trgu in se kretati na način, kot ga je Stanko popisal.

K temu sinu torej sta prišla na star dan njegova oče in mati. Oče, glasbenik in skladatelj Anton Foerster je bil v dobi svojega aktivnega uveljavljanja na glasbenem polju brez dvoma vodilen umetnik med slovenskimi glasbeniki, in sicer na cerkvenem in svetnem področju. Vendar na cerkvenem mnogo bolj, ker je po svojem prihodu iz Češke ta visoko naobraženi mož kmalu postal stolni organist in vodja stolnega kora v Ljubljani in ga je torej njegov poklic bolj vezal na cerkev kot na dvorano. Kljub temu je veliko komponiral tudi za svetno uporabo, klasično zložene skladbe za zbor, med katerimi je na prvem mestu opera 'Gorenjski slavček', vsa prepletna s slovenskimi narodnimi motivi.

Toda njegovega dela pravo torišče je bila bogoslužna glasba, katere razvoju in napredku je posvetil vse svoje obilne talente ter dosegel fenomenalne uspehe. Ustanovil je orglarsko šolo v Ljubljani za izobrazbo podeželskih organistov, izdal glasbeni list 'Cerkveni glasbenik', izdal dve zbirki svetih pesni pod naslovom 'Cecilija', s katerima je silno pripomogel k dvigu cerkvenega petja in odpravil dotedanji način prepevanja v cerkvi, ki se ni skladal s svetostjo kralja in svetega opravila. Bil je neutrujen pobornik tako zvanega Cecilijanskega gibanja, ki je pometalo nevredno šaro po slovenskih korih, pri tem pa v svoji puritanski vnemi šlo kdaj tudi predaleč in zavrglo marsikaj pristno slovenskega in kljub nekoliko posvetnemu slogu umetniško visoko vrednega. Pri tem je zlasti trpel njegov prednik na stolnem koru, naš največji ljudski cerkveni skladatelj Gregor Rihar, ki mu je Foerster popravil melodije, po njegovem okusu preveč poskočne za cerkev, nekatere Riharjeve skladbe pa sploh izločil.

Kaj takega je mogel napraviti zaradi velike avtoritete, ki jo je nesporno užival na polju cerkvene glasbe tistega časa. Foerster je o glasbeni umetnosti tudi pisal in med drugim priredil učno knjigo Nauk o harmoniji, ki je bila takrat edina svoje vrste v slovenskem jeziku. Iz teh bežno opisanih področij glasbenega delovanja, čemur je treba še dodati stotine klasično zloženih cerkvenih pesmi za vse potrebe med letom, je kaj lahko priiti do sklepa, da je bil Anton Foerster velikan na muzičnih poljanah slovenske zemlje.

Ta velikan je v visoki starosti umrl pri svojem sinu v Novem mestu ravno v času, ko sem jaz vodil zbor Glasbene matice. Za njegovo glasbeno odličnost sem vedel in sem se ustrašil da najboljši kar to mogoče iz zbora iztisniti glasbene kvalitete, ne bo dobro dovolj za dostojno počastitev tega izrednega glasbenega genija. Toda kulturno Novo mesto ne more mimo tega do-

godka, ne da bi priredilo akademijo njemu na čast z izbranim sporedom njegovih najbolj značilnih in znanih del. Naloga pred menoj je bila ogromna, izzivala je k udejstvovanju najbolj občutljive glasbene kvalitete v meni in zahtevala od mene celega glasbenika. Svest sem si bil namreč takoj, da Foersterja ni mogoče adekvatno predstaviti zgolj z vokalnimi skladbami iz njegovega opusa, treba bo tudi instrumentalne spremljave za izvedbo nekaterih njegovih del.

Omenil sem že na drugem mestu, da so tačas imeli v mestu neke vrste salonski orkester pod vodstvom gostilničarja Poula. Kolikor je bilo meni znano, so muzicirali bolj sebi v zabavo in razvedrilo kot za kak odskri nastop. Ko smo v odboru Glasbene matice razpravljali o bodoči Foersterjevi akademiji in se zedinili na moj načrt programa, sem odbor krepko zapregel v pripravljalno delo, med drugim tudi za oskrbo in pripravo notnega materiala, zlasti pa za pridobitev Poullovega orkestra, da pristane na sodelovanje in se obveže v določenem času naštudirati določene skladbe.

Postavili smo približen datum za akademijo, ki ni smel biti predaleč odmaknjen od pogreba, potem pa, začeli s pripravi na dvojnem tiru, vokalnem in instrumentalnem. Nesporni in vsestranski vodja celotnega programa sem bil jaz.

Od tu dalje so vse priprave za Foersterjevo proslavo, analiza njenega programa in končna izvedba v veliki dvorani Narodnega doma v celoti in naddrobno popisane v že omenjeni moji knjigi 'Klasje iz viharja' (str. 148-153). Zato tukaj ne bom vsega v detajlu spet ponavljal, ampak se bom le površno omejil na bistvene in značilne stvari. Opis pripravljalnih vaj zbora in orkestra bom popolnoma opustil. Čeravno mi je ravno ta odsek celotnega načrta naložil največ truda, skripi pa tudi vaje v potrpljenju in krotitvi živcev. Še daleč ni šlo vse kakor 'po žnoric', prišli so trenutki, ko se me je lotevala malodušnost, da program ne bo mogel biti izveden na umetniški višini, ki sem si jo zastavil. Toda premagoval sem malodušje z aplikacijo pesnikove besede, da kar more, to mož je storiti dolžan. Cesar ne more, pač ne more zaradi kvalitete sodelujočih in obstoječih okoliščin. In še oni latinski pregovor velike vrednosti me je tolažil v težkih trenutkih: Ultra posse non tenetur.

Program je bil sestavljen ne samo s sodelovanjem Glasbene matice in salonskega orkestra, ampak tudi drugih društev v mestu, in ni obsegal le množično izvajanih glasbenih točk, ampak tudi nastop našega — še ne pozabljenega — okteta in nekaj klavirskih izvajanj Foersterjevih del, kjer je bil velik mojster. Pevske solo-točke sem odklonil z ugotovitvijo, da nimamo trenutno v mestu koncertnega pevalca ali pevke. Produciranja na odru povprečnih pevcev pa nikoli nisem imel rad.

V program so bile vključene najbolj značilne in splošno priznane ter visoko ocenjene Foersterjeve skladbe. Ravno sedaj, ko to pišem, mineva 50 let od takrat, ko se je to godilo, zato se mi ne more šteti v zlo, če sem — pisal zgolj po spominu — na marsikatero točko v programu pozabil. Ostale so samo najbolj tehtne, ki so se mi posebno ostro vtisnile v spomin. Na prvem mestu med svetnimi zborovskimi skladbami je bila 'Ljubica', po splošni sodbi njegova najmarljivejša in capella umetnina za mešan zbor. Med koncertnimi priredbami slovenske ljudske poevke za zbor in orkester velja 'Vodnikov venec' za eno najboljših njegovih del. Iz zakladnice moških zborov smo v oktetu zapeli njegovo visoko vredno kompozicijo 'Razbita čaša', pristni biser klasične lepote.

KATOLIŠKI PREGLED ZA LETO 1977

"The Official Catholic Directory" za leto 1978 je navedel nekaj zelo zanimivih statističnih podatkov, ki so zelo poučni za vsakega katoličana in jih zgoščene podajamo našim bralcem:

V vseh 50 državah ZDA je sedaj 49,836.176 katoličanov. V to število so vključeni katoličani v ameriških vojaških službah doma in v tujini, člani diplomatskih zborov in drugi državni ter privatni uslužbenci v tujih državah. V primeri z letom 1976 se je število katoličanov v letu 1977 povišalo za 510.424 vernikov.

V ZDA je 32 nadškofij in 137 škofij. Chicago je še vedno največja nadškofija v ZDA z 2,430.680 vernikov; sledijo po velikosti Boston z 2,026.063 vernikov, Los Angeles z 1,950.000, New York 1,825.063, Detroit 1,591.450, Newark 1,426.848 in Philadelphia z 1,377.333 vernikov.

Brooklyn je največja škofija v ZDA z 1,415.662 vernikov.

V ZDA je bilo v letu 1977 10.485 katoliških šol-zavodov, 119 manj kot v letu 1976. Med temi je 238 kolegijev in univerz, 938 škofijskih in farnih višjih šol (High Schools), 634 privatnih katoliških višjih šol in 7.959 farnih osnovnih šol ter 340 privatnih katoliških osnovnih šol. Poleg teh je še 122 katoliških zavodov za zaščito mladine, v katerih se vzgaja 8.631 mladoletnikov.

V vseh teh šolah poučuje 56.799 duhovniških in redovniških učiteljev in učiteljic ter 114.188 laičnih.

V 238 katoliških kolegijih in univerzah je v letu 1977 študiralo 457.498 akademikov, 14.728 več kot v prejšnjem letu, dasi so ukinitili 3 univerze.

Število učencev v katoliških osnovnih šolah se je v letu 1977 zmanjšalo za 96.245. V škofijskih in farnih višjih šolah (High Schools) je v letu 1977 študiralo 540.823 učencev, v 634 privatnih katoliških višjih šolah pa 328.425. V farne osnovne šole je v letu 1977 zahajalo 2,339.665 učencev in učenk.

V letu 1977 je prejemale verski pouk 8.404.468 učencev in učenk, od teh 4.651.396 iz državnih ljudskih šol.

20.655 katoliških bolniških sester (nurses) se je za ta poklic izučilo v katoliških zavodih.

V letu 1977 je bilo krščenih 890.677 otrok in 78.560 spreobrnjenec.

V ZDA imamo 728 katoliških bolnišnic, v katerih se je v letu 1976 zdravilo 33.425.348 bolnikov.

V katoliških zavodih za otroke brez staršev, ki jih je 204, je našlo varstvo in začasen dom 30.191 otrok brez staršev, v 486 Domovih za ostarele pa je 59.775 starih ljudi dobilo stanovanje in oskrbo.

To je le zgoljen prikaz ogromne katoliške dejavnosti v Združenih državah Amerike. Koliko drobnih dobrih del je vsak dan, vsak teden opravljenih v farnih občestvih, ki nikjer niso zabeležena in opažena. Nikjer na svetu katoličani ne žrtvujejo toliko za svoje cerkve, ustanove, šolstvo in za druge dobrotne namene kot katoličani v ZDA. K izrecno cerkvenim ustanovam še moremo prišteti nešteto katoliških organizacij kot so bratska podporni društva in laične katoliške organizacije, ki vsaka v svojem delokrogu po katoliških načelih vrši dobra dela.

Država daje tu in tam le rahlo priznanje za ogromen doprinos katoličanov k napredku ZDA. Priznava je, da je katoliško šolstvo na višku, vendar država nič ne upošteva, da morajo katoličani svoje šole sami vzdrževati poleg polnega plačevanja davkov za državne šole. Katoličani upravičeno pričakujejo, da bodo te krivice kmalu odpravljene.

Gospod Ciril Demšar - 40 let duhovnik

CELOVEC, Kor. — Dne 3. julija t.l. je praznoval 40-letnico mašništva gospod Ciril Demšar, provizor na Dvoru. Rodil se je v Radovljici na Gorenjskem 25. junija 1913. Ko smo obhajali zlati jubilej g. dr. Kolarica v St. Petru, je tudi jubilar Demšar lepo in duhovito obujal spomine na leta duhovniške vzgoje pri lazaristih v Ljubljani pod vodstvom takratnega ravnatelja dr. Kolarica. Gospod Demšar je najprej deloval kot misijonar v ljubljanski nadškofiji. Po letu 1945 se je podal v Argentino in tam misijonaril. Čez nekaj let se je vrnil v Avstrijo in nastopil službo provizorja in župnika na Dvoru pri Vrbi v krški škofiji. Eden njegovih slavnih prednikov je bil znani dekan Fritz, ki počiva poleg farne cerkve sredi svojih faranov.

Gospod Ciril Demšar ni znan in priljubljen le v svoji domači župniji. Obnovil je župnijsko cerkev znotraj in bo letos obnovil še njeno zunanost. Uredil je lepo župnišče, obnovil obe družnici. Pri vseh delih mu je pomagal tudi župnijski svet. Delal je v raznih komisijah. Ko smo pripravljali sinodo, je bil član sinode in na raznih zasedanjih večkrat spregovoril; pokazal je svojo temeljito teološko izobrazbo, katero si je pridobil pri slavnih profesorjih na teološki fakulteti ljubljanske univerze, kakor tudi poznanje vseh modernih dušnopastirskih problemov. Na duhovniških dekanjskih konferencah so njegovi prispevki temeljiti in premišljeni. Je tudi član dekanjskega sveta.

Jubilant je predvsem znan kot dober pridigar, duhovit govornik in priljubljen misijonar. Znan je po vseh koroških župnijah, ker je skoraj povsod že vodil misijone, dneve duhovne ob-

nove; pridigal na dnevih češčenja in ob raznih drugih priložnostih. Gospod mu je dal poseben dar govora in hvalečni smo Bogu, da s tem darom služi našim vernikom in pomaga nam duhovnikom. Bog mu povrni!

Lepo bo število duhovnih vaj in raznih tečajev, katere je imel v Domu prosvete v Tinjah, drugod po Koroškem kakor tudi izven nje. Slišimo, da ga vabijo tudi v Kanado na dneve verske obnove. Ljudski misijoni, dnevi obnove in duhovne vaje so za duhovnika hude in odgovorne reči. Gotovo pa je jubilar ob takih priložnostih v Tinjah in po naših župnijah doživel tudi marsikaj lepega. Na vsak način jih bo na Koroškem mnogo, ki so mu hvaležni, zelo hvaležni za premišljene besede, za prijazne besede, za besede, katere prihajajo iz preizkušenega duhovniškega srca, ki pozna življenje in probleme današnjih dni.

Bog je dal jublantu veselo naravo. Tudi s tem darom služi Bogu in ljudem. V veselje družbi duhovnikov, vernikov in mladine je rad. Vedno zna širiti in dajati veselje in ustvarjati veselo razpoloženje.

Bog ga ohrani še mnoga leta svoji župniji, rožeški dekaniji; naši duhovniški skupnosti in kot pridigarja in misijonarja vsem našim župnijam in našim vernikom! Naj nam še naprej veselo služi s svojimi od Boga danimi mu darovi!

Dr. Janez Hornboeck
(Nedelja)

Priporočajte Ameriško Domovino, edini neodvisni in najstarejši slovenski dnevnik na svetu, svojim rojakom in rojakinjam!

Rožmanov zavod v Argentini zaprl svoja vrata

III.

V drugem članku sem omenil, kakšno je bilo npr. razpoloženje glede Rožmanovega zavoda po Rožmanovi smrti, zlasti pa okoli leta 1966, v Združenih državah in v Kanadi in kaj je sodila takrat neka vplivna in pomembna osebnost v Rimu. V Združenih državah in v Kanadi je šlo bolj za denarno podporo Rožmanove ustanove, ki se bo poargentinili. V članku je bilo omenjenih sedem podpornih ustanov. Ustanove so imele ime po osebah, ki so bile v živi zvezi s Škofovim zavodom. Morda je prav omeniti, da se je našel samo en res dober človek, redovnik in Slovenec prve vrste: p. Bernard Ambrožič, ki je v spomin pok. dr. Ivana Ahčina poskrbel, da smo dobili denarno podporo za ustanovo, ki je nosila ime kot podporna ustanova v spomin dr. Ivana Ahčina. Za drugih šest ustanov se ni prav nihče oglašil. Pač pa so v naslednjih letih na pobudo iz Rožmanovega zavoda samega dobri ljudje, ki so škofa dr. Gregorija Rožmana radi imeli in se mu priporočali, zavod toliko podpirali, da je mogel gospodarsko živeti. Bilo je nekaj izredno dobrih oseb, ki bi jim bilo morda nerodno, če jih imenoma navedemo kot zelo velike dobrotnike oziroma dobrotnice. Naj omenim za primer le Jakoba Kvasa iz Kanade, ki je v nekem pismu omenil, da ustanovo zato podpirajo, ker je Rožmanova; saj so škofa dr. Gregorija Rožmana imeli za svetnika; poznali so ga posebno ob duhovnih vajah. Celo sedaj ob koncu zavoda so se nekateri oglašili: "Če bi zavod zaradi denarnih težav moral prenehati, se zanesite na nas; bomo pa malo več darovali!"

Glede tega nismo imeli prevelikih skrbi. V pismu msgr. Antonu Oreharju dne 9. marca 1977 sva z g. Marjanom Bečanom omenjala kakih devet vzrokov. Lahko bi jih še nekaj več dodala. Naj tu navedem nekaj vzrokov:

a) V Argentini imamo Sloveni dva zavoda. Oba imata skoraj isti cilj: vzgajati v verskem in slovenskem duhu bodoče slovence izobražence. Razlika je le v tem, da je Rožmanov zavod skušal gojencem, ki imajo duhovniški poklic, pomagati do duhovništva; Baragov misijonišče pa se trudi, da bi vzbujalo nove redovniške poklice za Misijonsko družbo sv. Vincencija Pavelskega, zlasti misijonske poklice, trešnutno za Madagaskar. V spominški knjigi Rožmanov zavod bo jasno razvidno, kako je število gojencev rastle in padalo in kako je število zlasti zadnjih pet ali šest let postajalo vedno manjše. Tako smo leta 1977 prišli na najnižje število osem. Zdi se, da bo eden od vzrokov prav ta: dva zavoda sta za skupnost, ki od leta 1949 ni dobila več nobenega novega priseljenca-izjema so le nekatere družine, ki so kasneje prišle za očetom od doma-preveliko breme. Pripominam pa, da je menda neki predstojnik v Baragovem misijonišču rekel že pred dle časom, da bi bila oba zavoda lahko polna, če bi se Slovenci zavedali svojih narodnih dolžnosti.

b) Morda je vzrok tudi v tem, da imajo fantje v Baragovem misijonišču več udobnosti, kot npr. boljše stanovanjske razmere: (več sob za študij in več sob za spalnice) in zlasti ljudska in srednja šola doma, na istem kraju. Pri nas so hedili fantje iz Rožmanovega zavoda v ljudsko in srednjo šolo ven, kar ima svojo vrednost, a v očeh staršev in vzgojiteljev tudi upoštevanja vredne senčne strani, slabše posledice zlasti za нравno življenje fantov.

c) Večkrat smo slišali, da imajo starši večje zaupanje v vzgojitelja g. Franca Sodja v Baragovem misijonišču kot v vzgojitelje v Rožmanovem zavodu. Če so bili starši o tem prepričani, je edino pravilno, da so svoje otroke rajši tja pošiljali. Poudariti

je treba v tem pogledu popolno svobodo. Morda bi smel le to pripomniti, da bi morda kdo bolj pravično presojal vzgojitelje v zavodu, če bi imel priložnost vseh šestindvajset let od blizu opazovati njihovo delo in prizadevnost. Lap dokaz za resnost in trud pri vzgoji bo knjiga "Rožmanov zavod".

c) Zadnja leta je zraslo veliko farnih ljudskih in srednjih šol. Nekateri fantje imajo do teh šol samo nekaj sto metrov. Starši, ki jim ni več toliko za globljo krščansko vzgojo in za ohranjanje slovenske zavesti v otrocih, so dostikrat rekli: "Čemu fanta pošiljati daleč v Adroguo, če pa ima šola pred nosom. Poleg tega ga pa lahko sami vzgajamo in nadzorujemo. "V enem primeru so mi starši rekli: "Tako blizu ima v šolo; poleg tega pa v popoldanskem urah lahko gre za nekaj časa delat in tako še nekaj zasluži."

d) Precej primerov je, da so fantje tudi iz slovensko zavednih in dobrih krščanskih družin rajši šli v industrijsko srednjo šolo; iz Rožmanovega zavoda pa so gojenci hodili v državno gimnazijo. Kakšne industrijske šole blizu Adroguoja ni bilo.

e) Slovenski novonaseljenci so si večinoma gospodarsko precej opomogli. Ko je škof dr. Gregorij Rožman zavod ustanavljal pred več kot četrstoletnim, starši se niso imeli toliko dohodkov in še ne dobre strehe. Zato jim je bil zavod zelo dobrodošel. Danes je v tem pogledu precej drugače. Otroci imajo doma lepo urejena stanovanja; hrane jim ne manjka in kljub obupni inflaciji in draginji marsikje nimajo gospodarskih težav. Vsaj nekateri so v Argentini zelo obogateli in jim ničesar ne manjka. Seveda so tudi izjeme, kjer je treba še vedno bolj revnim priskočiti na pomoč.

f) Mladina je v Argentini zelo razvajena. Vse okolje vpliva tudi na slovenske družine in tako tudi slovenski otroci postajajo vedno bolj razvajeni, ker so tudi starši popustljivi. Ne ljudska ne srednja šola ni prijateljica resnosti in discipline. Zato se je morda nekaterim staršem, še bolj pa gojencem resna zavodska disciplina in vzgoja zdela odvratna in odveč, kar smo vzgojitelji ves čas, zlasti pa zadnja leta še posebej čutili. Marsikateri mamiči in očki pa se je razvajeni sinček smilil, ker ga bodo v zavodu tako strogo držali. Tudi to je zavod razjedalo in privedlo do žalostnega konca.

g) Ni jih bilo tako malo, ki so zavod popolnoma napak imeli za pobiljševalnico, kar zavod nikoli ni hotel biti. Saj je imel tako neznansko lepe cilje: dobro krščansko vzgojo bodočih slovenskih izobražencev in duhovnikov, vzbujanje in ohranjanje slovenske zavesti zlasti s slovensko šolo v zavodu in dobro pravo fantov za delo za slovenski narod in za državo, ki nas je kot begunce sprejela. Pokvarjeni fantje v tak zavod, kot je bil naš in v noben dober krščanski zavod ne spadajo. Pobiljševalnica je nekaj drugega kot zavod.

Dr. Filip Žakelj

Svarilo ob cigareti tudi v Sovjetski zvezi

V moskovskih prodajalnah so se prvič pojavile cigarete v zavojčkih, na katerih piše "Kajenje je nevarno za vaše zdravje". To so poskusne serije sorte java.

Natisnjeno svarilo je ugodilo že več let stari zahtevi instituta za zdravstveno vzgojo, ki pa se ji je trgovina do nedavna uspešno upirala.

Ministrstvo za zdravje je v minulih letih uveljavilo več ukrepov proti kajenju: zdravniki in medicinske sestre ne smejo kaditi v pričo pacientov, profesorji medicine tudi naj ne bi kadili pred študenti, v bolnišnicah in v mnogih javnih stavbah je dovoljeno kaditi le še v določenih prostorih. Boljši teater na primer je v ta namen določil avlo pri vhodu: na poletih, ki trajajo manj kot pet ur, se ves

čas sveti napis, ki prepoveduje kajenje; prepoved velja tudi za jedilne vagona, za okrepčevalnice in za številne prodajalne. Najdlje je poseglo zdravilišče in letovišče Soči ob Črnem morju, kjer poskušajo preprečiti kajenje celo na cesti, primanjkljaj zaradi tega pa naj bi nadomestili z večjo prodajo spominkov.

Hkrati upajo, da bo zrak brez tobačnega dima privabil dodatne goste, čeprav je po drugi strani res, da je Soči v sezoni zaseden v celoti, do zadnje zasebne postelje.

Avto za varnost pred ugrabitelji

"Ford France" je napovedal vozilo "granada anti-gang", ki bo namenjeno veleposlaništvom, varnostnim službam, industrijcem in politikom.

Gre za močan avto z 29 metrov debelimi, neprobojnimi šipami in s posebnimi gumami, s katerimi se še da voziti, četudi jih pri veliki hitrosti zadenejo kroglice.

Vgrajene bodo posebne obrambne dimne bombe. Vrata se bodo zapirala elektromagnetno, avto bo opremljen z alarmno napravo in z interfonom, tako da se bodo lahko tisti znotraj pogovarjali z onimi zunaj, ne da bi odprli vrata.

Prijatelj's Pharmacy

AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
31. Clair Ave. & E. 63 St. 361-4111
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA
RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO

MALI OGLASI

Avto naprodaj
1972 Buick Skylark, v dobrem stanju. Kličite 391-8686.

(112-113)

Lastnik prodaja
Dvodružinske hiše, 6-6, odlična dohodninska posest, v prvovrstnem stanju. Popolnoma modernizirana, nove preproge, v spodnji kuhinji vgrajeni kuhinjski pripomočki, dvojna ločena garaža s shrambo za orodje. \$49,900 ali ali najboljša ponudba. Kličite 481-2056.

(112-116)

Hiša naprodaj
Nova ponudba v Euclidu
Takojšnja vselitev
Strokovno dekorirana zunaj in znotraj, aluminijasta obloga, očarljiva kolonialna hiša, vsa podkletena, nova kuhinja, dnevna in jedilna soba, 2 veliki spalnice, dodatni garderobni prostori, 1 in pol garaže, na krasni, ograjeni parceli. \$44,900.
PETERSON REALTY, INC.
MARY LOU KLEMENCIC AMBROSE
Tel. 729-9481 ali 951-4010

(112)

Tri čiste sobe se oddajo v najem blizu 62. ceste in St. Clair. Primerno za eno ali dve osebi. Kličite 361-3634.

(112-113)

Slovenec išče 1-2-3 sobe s kuhinjo v slovenski naselbini med E. 55 in St. Clair do E. 70 St. Kličite 1-466-3908 ali pišite: Louis Kuvovic 275 So. Broadway, Geneva, O. 44041.

(109-113)

Repairs of All Kind
Interior and Exterior. — Call ROC DUSHAJ at 881-0683 after 5 p.m. I talk Croatian and Slovenian.

(104-111)

Help Wanted
FORGING - FLAT DIE
Experienced hammer driver and hammer smith.
* Call 241-8479

(110-113)

LIVE-IN HOUSEKEEPER
5 days. General Housekeeping duties. 2 school age children. \$100 per week, plus benefits. Own suite of rooms. On Shaker Rapid Line. Call, days, 641-0300, or eve. after 6, 561-6999.

(114-114)

20% ANZLOVAR'S

ZNIŽANE CENE VSEJ ZALOGI

6214 St. Clair Ave.

Tel. 361-8042

RAZPRODAJA SE ZAČNE DANES

IN TRAJA DO SOBOTE
12. AVGUSTA

MI DAJEMO IN ZAMENJAVAMO
EAGLE ZNAMKE

BREZ DOMA

Hektor Malot

"Ali je voziček težek?"
"Nikakor ne; saj ga je Aleksej porival z lahkoto."

"Prav! Če ga je Aleksej porival z lahkoto, ga bom jaz tudi."

"Ti, dečko?"
Začel se je smeјati na vse grlo. Cez hip pa se je zopet zresnil.

"Gotovo zmoreš to, če le hočeš."

"Seveda hočem, da vam bom le mogel pomagati."

"Dober deček si. Dogovorjena sva torej: puti pojdeš z menoj v rudnik. Zares mi boš v pomoč. Vendar pa bo to tudi zate koristno. Če ti bo ta poklic ugajal, boš morda ostal pri nas. Prepričan sem, da je ta poklic boljši kot pa poklic potujočega pevca. V rudniku se ti ni treba bati volkov."

Kaj bo počel Matija, medtem ko bom jaz v rudniku? Ni bilo prav, da bi ga moral vzdrževati stric Gaspard.

Predlagal sem mu, naj gre s Kapijem po okolici in naj skuša kaj zaslužiti s predstavami. Bil je s predlogom takoj zadovoljen.

"Rad bi sam zaslužil nekaj denarja za kravo," mi je dejal smeje se.

V treh mesecih, odkar sva bila skupaj in odkar je Matija živel na čistem zraku, se je popolnoma spremenil. Nič več ni bil podoben tistemu bolehnemu in žalostnemu dečku, ki sem ga umirajočega od lakote našel ob cerkvi sv. Medarda; še manj pa slabiču, ki sem ga pred dvema letoma prvič videl v Garofolijevem podstrešju, ko je nadzoroval železni lonec z žabico, in ki se je kdaj pa kdaj prijemal za razbolelo glavo.

Zdaj ga ni več bolela glava. Ni bil več bolehen in tudi ne žalosten. Garofolijevo podstrešje ga je naredilo žalostnega in zagrenjenega. Sonce in zrak sta mu vrnila zdravje in veselost.

Na potovanju je bil ves čas vesel in razigran. Vsako stvar je znal gledati z vesele strani, vsaka malenkost ga je spravila v dobro voljo, vse ga je osrečevalo. Tudi neprijetnosti ga niso spravile iz ravnovesja. Kaj bi bilo z menoj, če bi ne imel njega? Kolikokrat bi me bila napor in žalost potrla!

Ta razlika je gotovo izvirala iz najinega različnega značaja, a tudi iz najinega različnega pokolenja.

Bil je Italijan in zato bolj mehak in se je lažje prilagodil težavam, ne da bi se razburjal ali upiral. Ljudje iz moje domovine pa so bolj odporni in pripravljeni na boj.

"Kje je torej tvoja domovina?" me boste vprašali. "Ali imaš tudi ti domovino?"

Na to vprašanje bom odgovoril pozneje. Zdaj sem hotel samo poudariti, da si z Matijem nisva bila po značaju niti malo podobna. Prav zato sva se dobro razumela in to tudi tedaj, ko sem ga mčuil z učenjem not in črk. V učenju not je zelo hitro napredoval; mnogo težje pa je šlo s čitanjem in nič čudnega bi ne bilo, če bi med nama nastalo kakor nesoglasje, ker nisem imel toliko potrpljenja, kakor ga imajo tisti, ki so vajeni poučevanja. Vendar pa do tega ni prišlo nikoli, kajti Matija se ni nikdar razjezil, tudi če sem bil krivičen, kar se ni dogajalo tako redko.

Spoznamela sva se torej, da bo med mojim delom v rudniku Matija poskusil srečo v okolici

s Kapijem. Kapiju sem pojasnil položaj in zdelo se je, da ga razume.

Drugo jutro sem oblekel Aleksejevo delovno obleko.

Ko sem ponovno priporočil Matiju in Kapiju, naj bosta pridna in modra, sem odšel za stricem Gaspardom.

"Bodi previden," mi je dejal in mi podal svetilko. "Hodi tik za menoj in, ko bova šla po lestvi, nikdar ne izpusti prve, dokler ne stopiš trdno na drugo."

Vstopila sva v rov. On je korakal spredaj, jaz sem hodil tik za njim.

"Če ti spodrsne na stopnicah, si moraš prizadevati, da ne zletišnavzdol. Dno je globoko in trdo."

Ta priporočila so še povečala moje razburjenje. Nek čuden občutek prevzame človeka, ko preide iz svetlobe v temo, s površja zemlje v njene globine. Skoraj nagonsko sem se okrenil, da bi videl še svetlobo, a bila sva že tako globoko v rovu, da se je odprtina zdela v daljavi kakor nasec na temnem nebu brez zvezd. V naslednjem hipu pa sem se že sramoval te nagonške kretnje in pospešil korak za stricem Gaspardom.

"Stopnice," je nenadoma dejal ta.

Znašla sva se pred neko luknjo. V globini, ki se mi je zdela neprodirljiva, sem videl številne svetle točke. Nekatere so bile večje, druge pa manjše, čimbolj so bile oddaljene. Bile so svetilke rudarjev, ki so odšli na delo pred nama. Njihovo govorjenje nama je prihajalo naproti kakor nerazločno mrmranje, ki nama ga je prinašal topli zrak, dvigajoč se iz jame. Ta zrak je imel nek značilen vonj, ki ga do tedaj še nisem poznal.

Za stopnicami je prišla lestva; za to zopet stopnice.

"Dospela sva do prvega nadstropja."

Prišla sva v obokan rov z ravnimi stenami. Te stene so bile zidane iz kamna. Obok je bil nekoliko višji kakor drugod, vendar pa se je tu pa tam še bilo treba skloniti.

"Pritisk zemlje je znižal obok," mi je pojasnjeval stric. Ker je hrib povsod prevrtan, se zemlja pogreza in, kjer postane plast pretežka, podre rov. Po sredi rova so bile speljane železniške tračnice, ob strani pa je tekla majhen potoček.

"Ta voda se pridružuje drugi, ki priteka iz drugih rorov in teče v nalašč zato pripravljene greznice. Nad tisoč kubičnih metrov vode morajo črpalke vsak dan spraviti v Divonno. Če bi črpalke več ne delovale, bi bil rudnik prav kmalu poplavljen. V tem trenutku sva prišla prav pod reko."

Ker sem pri teh njegovih besedah nehote strepetal, se je začel smeјati na ves glas.

"V globini petdesetih metrov pač ni nevarnosti, da bi ti začela teči za vrat."

"A če bi se naredila luknja?"

"Seveda, luknja! Najmanj deset rorov je pod reko. So rudniki, kjer se je bati povodnji, a tukaj te nevarnosti ni. Saj je dovolj že eksplozij in pogreznja."

(Dalje prihodnjič)

V NADVSE BLAG SPOMIN

OB ČETRTI OBLETNICI, OD KAR JE K SVOJEMU STVARNIKU ODŠEL PO PLACILO

JOŽE ŠTEPEC

Umril je dne 5. avgusta 1974.

Število štirih letnih dni osamelosti in tuge, v veliki srčni žalosti v preteklost se prelilo je.

S cvetjem grob krasimo in solze nam tuje niso: Pač radi bi živeli sinjega neba še v družine sreči!

Prehitro se preselil si, mož preljubi, oče dragi. Odšel si v daljne nebeške drage...

Vendar si med nami: preko oblakov, sinjega neba v srčni povezavi.

Vedno z nami govoriš kakor preje, še živiš: Preživela srečna leta, Spomina so nam dota lepa!

Zalujoča

JOŽEFA — žena

Otroci z družinami in bližnjimi sorodniki.

Cleveland, Ohio, 7. avgusta 1978.

KOLENDAR

društvenih prireditev

AVGUST

19. in 20. — Slovenski športni klub priredi tekmovanje v tenisu na Slovenski pristavi. (Prvi del).

20. — Jugoslovansko društvo v Daytonu, Ohio, priredi letni piknik v prostorih Eintracht kluba s kosilom in plesom.

20. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi športni dan v parku. Ob 11. dop. maša, nato kosilo, športne tekme in ples.

20. — Fara Marije Vnebovzete obhaja svoje ŽEGNANJE od 3. popoldne do 9. zvečer v Društveni dvorani (v stari cerkvi) na Holmes Avenue.

26. in 27. — Slovenski športni klub priredi tekmovanje v tenisu na Slovenski pristavi. (Konec).

SEPTEMBER

17. — Vinska trgateg na Slovenski pristavi.

17. — Oltarno društvo fare sv. Vida priredi obed v farni dvorani pri Sv. Vidu od 11. dopoldne do 2. popoldne.

23. — Žetvena večerja s plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.

24. — Društvo SPB Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.

OKTOBER

1. — Praznovanje 25-letnice, odkar je slovenska šola Sv. Vida postala farna ustanova.

1. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis.

- priredi Vinsko trgateg v parku s kosilom in plesom. (Maše ta dan v Parku ne bo.)

7. — Klub newburških upokojencev priredi večerjo s plesom v Slovenskem narodnem domu na E. 80 cesti.

7. — Pevski zbor "Fantje na vasi" poda koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Začetek ob 7. zvečer. Po koncertu domača zabava s plesom. Igral bo Alpski sekstet.

14. — Društvo SPB Cleveland priredi družabni večer v avditoriju pri Sv. Vidu.

15. — Občni zbor staršev Slovenske šole pri Sv. Vidu.

21. — DSPB Tabor — Cleveland priredi svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

22. — Podružnica SZŽ št. 25 bo obhajala 50-letnico obstoja v avditoriju sv. Vida.

22. — Občni zbor Slovenske pristave.

TONY KRISTAVNIK PAINTING AND DECORATING

Telephone: 944-8436

Poletje je tu! Najboljši čas za barvanje vaših hiš!

Preglejte vaše domove in pokličite nas za brezplačen proračun. /Smo strokovnjaki!

Sanitas in papiranje. Nameščamo nove žlebove.

1920

1978

V ZAHVALO

IN

BLAG SPOMIN

Z veliko srčno žalostjo naznanjamo svojim prijateljem in znancem, da nas je prežgodaj, že v starosti 57 let, zapustil naš ljubljani mož, oče, stari oče, tast in brat

JOSEPH SIVEC

Rojen je bil v Ravnah, fara Drežnice v Slovenskem Primorju, Slovenija, dne 10. septembra 1920; v Ameriko je prišel 1. 1956 ter bil do svoje smrti zaposlen v Presure Castings Co.

Umril je nenadno za srčno kapjo na svojem domu v Euclidu dne 9. julija 1978. Pogreb je bil iz Grdinovega pogrebnege zavoda na Lake Shore Blvd., 12. julija 1978 v cerkev sv. Kristine, kjer je msgr. Alojzij Baznik daroval pogrebno mašo s pridigo in opravil vse pripadajoče pogrebne obrede, za kar se mu prav iz srca lepo zahvaljujemo. Lepo se zahvaljujemo organistinji za spremljavo maše z lepim petjem in orgljanjem.

Zelo smo hvaležni duhovnikom, msgr. Alojziju Bazniku, kanoniku Rajmundu Hobartu, župniku v pokoju Josephu Cellesniku, župniku Francisu Paiku in Ralphu Hudaku in vsem drugim prijateljem, ki so se od umrlega prišli posloviti v pogrebni zavod in njegovo dušo z molitvami priporočili Bogu v zveličanje.

Vsem, ki so s cvetjem in venci okrasili mrtvaški oder, še posebej sosedom, se prav lepo zahvaljujemo.

V želji, da bi Bog v obilni meri poplačal vsem dobrim ljudem za velikodušne darove za maše in druge dobre namene, se prav lepo zahvaljujemo.

Zalujoči:

LILLIAN, rojena KRANJC — žena;

MARIA, poročena BAILEY — hčerka;

KARL — vnuk, ANGELA in BELINDA — vnukinji;

KARL BAILEY — zet;

MARIJA, LOJZKA in ROZA — sestre v Sloveniji z družinami ter ostali sorodniki.

Euclid, Ohio, 7. avgusta 1978.

PATRONIZE OUR ADVERTISERS

Keep the American Home Alive

LET YOUR LIFE INSURANCE WORK FOR YOU

American Mutual has a new concept which combines your life insurance with an exciting new benefit program. This program includes low interest certificate loans, low interest mortgage loans, scholarships, social activities, and recreational facilities provided by one of the largest Slovenian Fraternal Associations in Ohio. For further information, just complete and mail the below coupon.

To: American Mutual Life Assoc.
6401 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

My date of birth is

Name

Street

City..... State..... Zip.....